

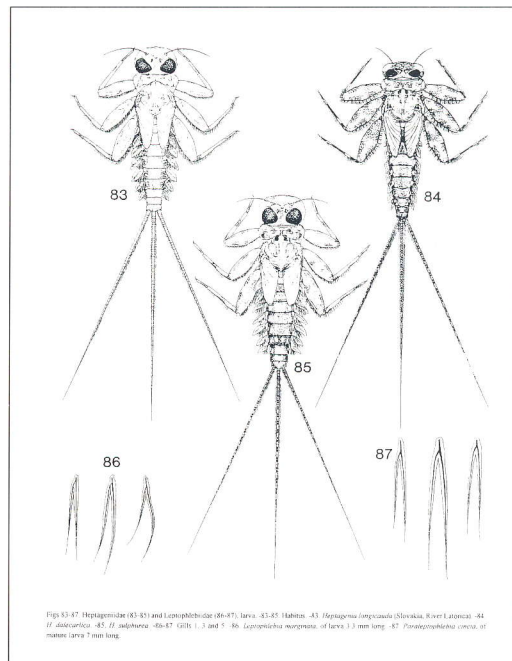
Milstolpe om nordiska vatteninsekter

Nilsson, A. (ed.). 1996. *Aquatic insects of North Europe. A Taxonomic Handbook, Volume 1*. Apollo Books. ISBN 87-88757-09-9. Inbunden, 274 sidor. Cirkapris: 400 DKK. Kan beställas från: Apollo Books, Kirkeby Sand 19, DK-5771 Stenstrup, Danmark.

Under många år har de olika upplagorna av den danske författaren Georg Mandahl-Barths bok "Vad jag finner i sjö och å" givit en viss orientering för den som vill få en insikt i sötvattens mångfald av smådjur. Denna bok används såväl i grundskolan och gymnasiet som på universitetsnivå vid undervisning i faunistik. Även vid mer omfattande biologiska inventeringar hos länsstyrelser och kommuner inom miljökontrollverksamhet har den, i brist på annan för svenska förhållanden sammanfattande litteratur, på gott och ont blivit använd. Då annan mer detaljerad bestämmingslitteratur har fått sökas främst i England, med betoning på den kontinentala faunan av vattenlevande insekter, har detta också inneburit att stora kunskapsluckor uppstått, eftersom många arter som finns där inte förekommer i Norden och tvärt om. Detta har också varit en källa till felbestämningar och därmed problem vad gäller kartläggningen av artförekomst och mångfald i de nordiska vattnen. Utgåvan av den första delen av *Aquatic Insects of North Europe* innebär nu att en milstolpe passerats i produktionen av en för nordiska förhållanden väl tillämpbar bestämningsbok för den här förekommande faunan av vatteninsekter, både larver och vuxna djur. En extra styrka är att ett flertal av Nordens och kontinentens specialister på respektive djurgrupp deltagit i tillkomsten av bokens olika kapitel. Bokens utformning på engelska ger också flera av våra nordiska och europeiska grannar möjlighet att tillämpa denna.

I volym I behandlas i separata kapitel i Norden förekommande familjer, släkten och arter av dagsländor (Ephemeroptera), bäcksländor (Plecoptera), skräddare m.fl. (Heteroptera, Gerromorpha), vattenlevande skinnbaggar (Heteroptera, Nepomorpha), sävsländor (Megaloptera, Sialidae), nätsländor (Neuroptera), nattsländor (Trichoptera) och i vatten förekommande familjer av skalbaggar (Coleoptera). I den ännu ej utgivna volym 2, kommer också de till vatten associerade grupperna av tvåvingar (Diptera) samt trollsländor (Odonata) att behandlas.

För varje grupp av vatteninsekter presenteras först deras biologi/ekologi och sedan följer bestämningsnycklar för både larver och vuxna djur, vilka når till släkte eller, för några av grupperna, till art. Varje kapitel avslutas med en gedigen referenslista samt checklista för samtliga i Norden förekommande arter. Här anges också förekomst i respek-

Figs 83-87: Heptageniidae (83-85) and Leptophlebiidae (86-87), larvae. 83-85: Habitus. 83: *Heptagenia (Heptagenia) (Stenica)*, River Letonica. 84: *H. denticulata*. 85: *H. sulphurea*. 86-87: GDB 1, 3 and 9. 86: *Leptophlebia neopurpurea*, of larvae 1.3 mm long. 87: *Panorphelebia cincta*, of larvae 7 mm long.

tive land, d.v.s. Danmark, Norge, Sverige, Finland, de fenoskandiska delarna av Ryssland, samt Island och i vissa fall Färöarna och Svalbard. Varje kapitel illustreras med instruktiva bilder av djuren, eller karaktärer hos dessa, som är viktiga för identifieringen. Tyvärr finns mer att önska vad gäller tryckkvaliteten hos flera av de i några kapitel mycket konstnärligt och skickligt utförda illustrationerna av Görel Marklund och Eva Engblom. Bristen på gråtoner vid tryckningen har inneburit att värdefull information i bildmaterialet gått förlorad vad gäller bl.a. pigmentmönster hos djuren, nog så viktigt vid identifiering av olika arter av larver hos t.ex. dagsländor. Förhoppningsvis kan dock detta rättas till i kommande upplaga.

Boken utgör en värdefull grund vid såväl undersökningar av biologisk mångfald och faunainventeringar inom miljökontroll, som ekologiska studier i våra nordiska vatten och bör bli en tillämpad standard vid sådana arbeten. Det är bara att gratulera redaktören Anders Nilsson till att ett mångårigt arbete med utgåvan krönts med framgång och att informationen därmed blivit tillgänglig för den vetgirige och undersökande vattenekologen i arbetet med kartläggning och studier av den nordiska vattenfaunan.

Stefan Lundberg